

YÜKSEKÖĞRETİM REFORMU ÇERÇEVESİNDE MÜFREDAT REVİZYONU

BOLOGNA SÜRECİ NEDİR?

- Hedef; AYA'nın (Avrupa Yükseköğretim Alanı) oluşturulması
- Reform süreci
- "Gönüllülük Esası"
- 47 üye ülke

BOLOGNA SÜRECİNİN HEDEFLERİ

- Kolay anlaşılır ve birbiriyle karşılaştırılabilir yükseköğretim diploma ve dereceleri oluşturmak (bu amaç doğrultusunda Diploma Eki uygulamasının geliştirilmesi)
- Yükseköğretimde üç aşamalı derece sistemine geçilmesi
- Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemini (AKTS) uygulamak

BOLOGNA SÜRECİNİN HEDEFLERİ

- Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının hareketliliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak
- Yükseköğretimde kalite güvencesi sistemleri ağını uygulamak ve yaygınlaştırmak
- Yükseköğretimde sosyal boyutu geliştirmek ve öğrencilerin aktif katılımını sağlamak
- Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi'ni oluşturmak

BOLOGNA SÜRECİNİN GELİŞİMİ

- Bologna Deklarasyonu, 1999 (29 ülke)
- Prag Bildirgesi, 2001 (32 ülke, Türkiye'nin katılımı)
- Berlin Bildirgesi, 2003
- Bergen Bildirgesi, 2005
- Londra Bildirgesi, 2007 (46 ülke)
- Leuven Bildirgesi, 28-29 Nisan 2009 (46 Bologna ülkesi +10)
- Glion Deklarasyonu, Haziran 2009
- Viyana Deklarasyonu, 12 Mart 2010

1999

1. Kolay anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir bir akademik derece sistemi

- 2/3 kademeli yükseköğretim sistemi (Lisans, Yüksek Lisans, Doktora)
- Kademeler arası geçiş (lisanstaki yüksek lisansa, yüksek lisanstaki doktora)
- Ulusal yeterlilikler Çerçevesi

2. Kalite güvencesi

- Avrupa ilke ve standartları ile uyumlu Ulusal Kalite Güvence Sistemi
- Öğrenci Katılımı
- Uluslararası Katılım

3. Diplomaların ve öğrenim sürelerinin tanınması

- Diploma Eki (DS: Diploma Supplement) verilmesi
- Lizbon Tanıma Sözleşmesinin uygulanması
- AKTS (ECTS: European Credit Transfer and Accumulation System) uygulanması

4. Yaşam Boyu Öğrenme

- Tecrübeye dayalı yeterliliklerin tanınması

5. Ortak Dereceler

- Ortak dereceler oluşturulması ve tanınması

2011

BOLOGNA SÜRECİNİN İŞLEYİŞİ

■ **Uluslararası Düzey**

- Bakanlar Konferansı (iki yılda bir kez toplanır)
- Bologna İzleme Grubu (BFUG)
- BFUG Yürütme Kurulu
- BFUG Çalışma Grupları
 - Bologna Durum Değerlendirmesi (Stocktaking) Çalışma Grubu
 - Bologna Yeterlilikler Çerçevesi Çalışma Grubu
 - Sosyal Boyut Çalışma Grubu, vb.
- Bologna Seminerleri

■ **Ulusal Düzey:**

YÖK, Ulusal Ajans ve Bologna Uzmanları Türkiye Ulusal Takımı

■ **Kurumsal Düzey:**

Yükseköğretim Kurumları, BEK (Bologna Eşgüdüm Komisyonu)

KURUMSAL DÜZEY-MUĞLA ÜNİVERSİTESİ

1. BEK oluşturulması

Prof. Dr. Yusuf Ziya ERDİL – *BEK Başkanı*

Prof. Dr. Aysel UĞUR – *Üye*

Prof. Dr. Şahabettin YALÇIN - *Üye*

Doç. Dr. Naci Emre ALTUN - *Üye*

Yrd. Doç. Dr. Melek ALTIPARMAK KARAKUŞ- *Üye*

Yrd. Doç. Dr. Şevki KÖMÜR - *Üye*

Yrd. Doç. Dr. Oğuz AKPOLAT - *Üye*

Yrd. Doç. Dr. Yavuz ÇİFTÇİ - *Üye*

Öğr. Gör. Ömer KOÇ - *Üye*

Öğr. Gör. Demet KUTUCUOĞLU - *Üye*

Uzm. Melis TUNCAY KAHVECİOĞLU - *Üye*

Hale IŞIK – *Üye*

KURUMSAL DÜZEY-MUĞLA ÜNİVERSİTESİ

2. Yönetmelik değişikliklerinin yapılması

- *Önlisans programlarının bütünüyle Bologna Süreci'ne uyumlu hale getirilmesi*
- *lisans, lisansüstü yönetmelik değişiklikleri*

3. TYYÇ'ne uygun müfredat revizyonu

TÜRKİYE'DE YASAL ÇERÇEVE

- 6111 Sayılı Kanun ile 2547 Sayılı yasada yapılan değişiklikler m. 44-a:
“Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı **diploma düzeyi** ve alan için yükseköğretim yeterlikler çerçevesine göre belirlenen **kredi aralığı** ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı **bilgi, beceri ve yetkinliklere** o dersin katkısını ifade eden **öğrenme kazanımları** ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli **çalışma saatleri** de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde **ders kredileri hesaplanır.**”

GENEL KURUL KARARLARI

Oturum Tarihi: 13/01/2011

Oturum No: 1

KARAR.2010.1.4

Yükseköğretim Ulusal Yeterlilikler Komisyonu tarafından hazırlanan Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Türkiye Temel Alan Yeterlilikleri oluşturulması çalışmaları ile ilgili ekteki rapor görüşüldü.

Yapılan görüşmeler neticesinde:

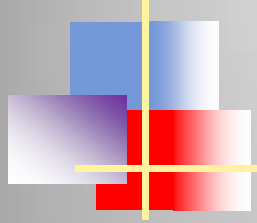
1. TYYÇ Temel Alan Çalışma Gruplarından gelen Temel Alan Yeterlilik tanımlarının Ekte yer aldığı şekliyle kabul edilmesine,
2. TYYÇ oluşturma aşamaları kapsamında belirlenen takvim doğrultusunda 2010 yılı sonuna kadar açılması öngörülen TYYÇ web sitesinin <http://www.tyyc.yok.gov.tr> adresinden kullanıma açılmasına,
3. Ekte yer alan yeterlilik tanımlarının söz konusu internet sayfasında yer alması ve yeterlilikler ile ilgili tüm çalışmaların, güncellemelerin ve duyuruların bu sayfa üzerinden yürütülmesine,
4. Yükseköğretim sistemimizde mevcut tüm meslek yüksekokulu, yüksekokul, fakülte ve lisansüstü programlarının temel alanlara göre dağılımı ile ilgili çalışmaların aynı internet sitesi üzerinden güncelleme çalışmalarının devam etmesine,
5. TYYÇ kapsamında tanımlanmış olan yeterlilik türlerinden mesleki eğitim yeterlilikleri ile MYO bağlamındaki yeterliliklerin ISCED temel alanlarına göre tanımlanma çalışmalarının devam etmesine,
6. TYYÇ kapsamındaki tanımlamaların sürekli iyileştirme çalışmaları doğrultusunda güncellenmesine,
7. Daha önce yapılmış olan TYYÇ takvimi doğrultusunda, Anadolu, İzmir Ekonomi, Karadeniz Teknik ve Sakarya üniversitelerinin pilot uygulama kurumları olarak belirlenmesi, bu üniversitelerin 2011 Haziran ayı itibarıyla uygulama çalışmalarını (tanımlanmış alan yeterliliklerini kapsayacak şekilde) tamamlaması; diğer tüm yükseköğretim kurumlarının da en geç Aralık 2012'ye kadar uygulama çalışmalarını tamamlamasına,

karar verildi.

EK: Temel Alan Yeterlilikleri Alan Tanımlarına ilişkin listeler (2011.1.Genel Kurul Gündem Dosyasında bulunmaktadır.)

TÜRKİYE'DE YASAL ÇERÇEVE- *YÖK Tarafından Belirlenen İş Takvimi*

TYYÇ Oluşturulma Aşamaları		Tamamlama Tarihi
Süreci başlatmak için karar alınması		Nisan 2006
Süreci başlatmak için karar alınması		Nisan 2006
Çalışma takviminin oluşturulması		2006
Sürecin organizasyonu		2006 - 2008
Çerçevenin tasarımı		Kasım 2008
Çerçevenin onaylanması	Kismen	Mayıs 2009
	Tamamen	Ocak 2010
İdari organizasyon		Şubat 2010
Çerçevenin yükseköğretim programları düzeyinde uygulanması	Pilot düzeyde uygulama	Aralık 2010
	Tüm kurumlarda uygulama	Aralık 2012
Yeterliliklerin TYYÇ'ye dahil edilmesi		2010 - 2015
Çerçevenin Avrupa Yeterlilik Çerçeveleri ile uyumluluğunun belgelendirilmesi		2010 - 2012
TYYÇ Web sitesinin oluşturulması ve yayınlanması		2010

MÜFREDAT REVİZYONU

TEMEL KAVRAMLAR

- ***Öğrenme Kazanımları:***

Bir öğrenme sürecinin tamamlanmasının ardından öğrenenin neleri **bileceğinin**, neleri **kavrayacağıının** ve neleri **yapabileceğinin** **açık, gözlenebilir ve ölçülebilir** biçimde tanımlanmasıdır.

TEMEL KAVRAMLAR

- ***Program Yeterlikleri:***

- Mezuniyete kadar kazanılması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikler
- Program yeterlikleri oluşturulduktan sonra programın içeriği, yapısı, dersleri ve öğrenme kazanımları oluşturulur.
- Alan Yeterlikleri esas alınarak belirlenmelidir.

TEMEL KAVRAMLAR

- ◉ ***İş Yüğü:*** Öğrencinin hedeflenen öğrenme kazanımlarına ulaşabilmek için dersle ilgili olarak yaptığı çalışmaların tümüdür. (laboratuar, sınavlar, proje ödevleri, atölye dersleri, sınava hazırlık vs.)
- 1 dönemlik iş yüğü=30 (AKTS)=750-900 saat
- 1 akademik yıl için iş yüğü=60 (AKTS)=1500-1800 saat
- 1 (AKTS)=25-30 saat

TEMEL KAVRAMLAR

- ***Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS)-European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS):***
 - Öğrenme kazanımları ve iş yükü esas alınır
 - “Öğrenci Odaklı” bir sistem

TYYÇ DÜZEYLERİ İÇİN TOPLAM KREDİ VE İŞ YÜKÜ ARALIĞI

TYYÇ Düzeyleri için Toplam Kredi (AKTS) ve Öğrenci Çalışma Yükü Aralıkları
(Bir akademik eğitim-öğretim yılı 60 kredi (AKTS) ve 1500-1800 saat iş yükü esas alınarak hesaplanmıştır)

TYYÇ DÜZEYLERİ	SÜRE (Yıl)	TOPLAM KREDİ (AKTS) (Yıl x 60 Kredi-AKTS)	TOPLAM ÖĞRENCİ ÇALIŞMA YÜKÜ (Saat) [1 kredi (AKTS)= 25- 30 saat]
8. DÜZEY (DOKTORA)	3 - 4	180 - 240	4.500 - 5.400 6000 - 7.200
7. DÜZEY (YÜKSEK LİSANS)	1,5 - 2	90 - 120	2.250 - 2.700 3.000 - 3.600
6. DÜZEY (LİSANS)	4	240	6.000 - 7.200
5. DÜZEY (ÖN LİSANS)	2	120	3.000 - 3.600

PROGRAM/MÜFREDAT REVİZYONUNDA DİKKATE ALINMASI GEREKEN BAZI YENİ HUSUSLAR-I

- Her bir dönem için (lisansüstü tez aşaması dahil) belirlenecek olan iş yükü; **30 Kredi (AKTS)**
- Müfredatta "0" kredili dersin olmaması, her türlü dersin kredisinin olması gerekliliği
- Temel Bilgi Teknolojileri dersinin müfredattan çıkarılması; yükseköğretim kurumlarının inisiyatifinde

PROGRAM/MÜFREDAT REVİZYONUNDA DİKKATE ALINMASI GEREKEN BAZI YENİ HUSUSLAR-II

- **Bilgisayar okuryazarlığı ve yabancı dil bilgisi; tüm alanlardan beklenen bir yeterlik**
- **En az %25 seçmeli ders**

PROGRAM/MÜFREDAT REVİZYONUNDA DİKKATE ALINMASI GEREKEN BAZI YENİ HUSUSLAR- III

- Üniversitede tüm programlardan kontenjan dahilinde ders alabilme olanağının sağlanması
(HAVUZ → TÜM ÜNİVERSİTE)
- Özel ilgi alanı derslerine sınır getirilebilir ; Danışmanlık
- Kredi (AKTS) miktarı ile ders ücretlendirmesi arasında bir ilişki yoktur.

MÜFREDAT REVİZYONU YOL HARİTASI

1. Program yeterliklerinin belirlenmesi
2. Derslerin ve ders öğrenme kazanımlarının belirlenmesi
3. Ders iş yükü ve kredilerinin belirlenmesi
4. Dönemlik iş yükünün belirlenmesi
5. Ders öğrenme kazanımlarının ve program yeterliklerinin karşılaştırılması
6. Program Revizyon Formuna eklenecek olan Ders Bilgi Formunun doldurulması
7. Program Revizyon Formunun doldurulup ilgili komisyonlardan geçirilerek Üniversite Müfredat Komisyonu'na gönderilmesi

1. PROGRAM YETERLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

- Düzyey Yeterlikleri
- Alan Yeterlikleri
- Program Yeterlikleri

PROGRAM YETERLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

ÖRNEK-İŞLETME PROGRAMI YETERLİKLERİ

1	İşletme alanında problem çözmeyi bilmek, analitik ve bütünsel bir bakış açısına sahip olmak ve stratejik düşünmeyi prensip haline getirmek
2	İşletme alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirmek, yaşam boyu öğrenme yaklaşımını benimsemek, bilgilerini yenilemeye ve sürekli geliştirmeye yönlendirmek
3	İşletme alanında öğrendiklerini firma/kurum bünyesinde analiz etmek, yorumlamak, düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarmak
4	İşletme alanında öğrendiği kavram ve düşünceleri, ulusal ve uluslararası boyutta yorumlamak, karşılaştırmalı ve disiplinler arası analiz yapıp uygulamak
5	İş hayatında kalite ve üretkenlik ilkelerini bilmek ve uygulamak
6	Inovatif/yaratıcı ve yenilikçi düşünmek, öğrenilen bilgileri sadece benzer durumlara değil, yeni ve alışılmamış ortamlara da uygulamak
7	Liderlik vasıflarını kazanmak ve başarı ile uygulamak
8	Bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk almak, açık fikirli, eleştiriye açık, yapıcı ve özgüven sahibi olmak, etkin ve verimli çalışmak
9	Bulunduğu bölgenin ekonomisini çok iyi tanımak, hem yerel hem de küresel düşünüp, öğrenileni uygulamak
10	İş etiğinin değerlerine uymanın gereğini özümsemek, işletme alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, duyurulması ve uygulanması aşamalarında her şart altında toplumsal, bilimsel ve etik değerlere sahip olmak ve uygulamak
11	Bir yabancı dili kullanarak işletme alanı ile ilgili bilgileri izlemek ve meslektaşları ile iletişim kurmak ("European Language Portfolio Global Scale", Level B1)
12	İşletme alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar programları ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanmak ("European Computer Driving Licence", Advanced Level")

2. DERSLERİN VE DERS ÖĞRENME KAZANIMLARININ BELİRLENMESİ

- Derslerin belirlenmesi
- Ders öğrenme kazanımlarının belirlenmesi

DERS ÖĞRENME KAZANIMI

ÖRNEK - EĞİTİM BİLİMİNE GİRİŞ

	Bu dersin sonunda öğrenci;
1	Meslek kavramını açıklar.
2	Öğretmenlik mesleğinin özelliklerini sıralar.
3	Sınıf ve okul çevresini tanımlar.
4	Eğitimin sosyal, politik ve ekonomik temellerini açıklar.
5	Eğitimin bazı alanlarla (psikoloji, felsefe, hukuk, ekonomi) ilişkilerini yorumlar.
6	Türk Eğitim Sisteminin yapısı ve genel işleyişini örnekler.
7	Eğitimde alternatif bakış açılarını karşılaştırır.

ÖĞRENME KAZANIMI NASIL İFADE EDİLİR?

- Öğrenci bu dersin sonunda;
 -açıklar
 -yorumlar
 -ifade eder
 -tanımlar
 -uygular

3. DERS İŞ YÜKÜNÜN, KREDİLERİN (AKTS) VE DÖNEM İŞ YÜKÜNÜN BELİRLENMESİ

- Belirlenen ders öğrenme kazanımlarına ulaşabilmek için gerekli iş yükünün (ders iş yükü) belirlenmesi ve belirlenen ders iş yükünün sonucunda ortaya çıkacak olan kredilerin (AKTS) belirlenmesi
- Dönemlik iş yükünün belirlenmesi

4. DERS ÖĞRENME KAZANIMLARININ VE PROGRAM ÖĞRENME KAZANIMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

MUĞLA ÜNİVERSİTESİ Dersler ile Program Yeterlikleri Matrisi

DERSLER	PROGRAM YETERLİKLERİ														
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15
Ders 1															
Ders 2															
Ders ...															
Ders ...															
Ders ...															
Ders ...															
Ders ...															
Ders ...															
Ders ...															
Ders ...															
Ders (n)															
İlişki Ağırlığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0: Hiç ilişki yok, 1: En Düşük, 2: Düşük, 3: Orta, 4: Yüksek, 5: En Yüksek															
Dersler ve yeterlikler, satır/sütun ekleyerek ve silinerek, programdaki ders ve kazanım sayısına göre ayarlanabilir.															

5. PROGRAM REVİZYON FORMUNUN DOLDURULMASI

- Program Revizyon Formuna eklenecek olan Ders Bilgi Formunun doldurulması
- Program Revizyon Formu'nun doldurulması ve ilgili komisyonlardan geçirilerek Üniversite Müfredat Komisyonu'na gönderilmesi

MÜFREDAT/PROGRAM REVİZYONU İŞ PLANI

Tarih Aralığı	Yapılacak İş	İşi Yapacak Birim/Birimler
Ekim 2011	Rehber doküman hazırlanması	UİK/BEK Başkanlığı
Ekim-Kasım 2011	BEK'e (Muğla Üniversitesi Bologna Eşgüdüm Komisyonu) sunum yapılması ve görüşlerinin alınması	UİK/BEK Başkanlığı
Kasım -Aralık 2011	Senato'ya sunum yapılması ve eş zamanlı olarak resmi yazı ve rehber dokümanın birimlere gönderilmesi	UİK/BEK
Aralık 2011-Şubat 2012	Çalışmaya başlayan bütün birimlerdeki görevli kişilere (Fakülte Sekreteri ve öğretim elemanlarına) istek ve ihtiyaç üzerine sunum yapılması ve teknik destek verilmesi	UİK/BEK
29 Şubat 2012	Basılı ve elektronik kopya halinde kaydedilmiş çalışmaların Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü bünyesinde toplanması	Birimler ve BEK
Mart 2012	Üniversite Program Komisyonu tarafından gerekli incelemelerin yapılması	BEK ve Üniversite Program Komisyonu
Nisan 2012	Gerekli düzeltmelerin yapılması	BEK/Birimler/Üniversite Program Komisyonu
Haziran 2012	Eğitim-Öğretimin bitmesiyle birlikte tüm lisans ve lisansüstü programların Senato'dan geçmesi	BEK ve Üniversite Senatosu

İletişim:

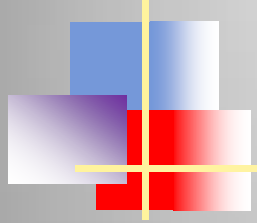
Muğla Üniversitesi

Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü

İnternet Adresi: www.intoffice.mu.edu.tr

E-posta: intoffice@mu.edu.tr

Telefon: 211 1961-1852-1960

TEŞEKKÜR EDERİZ...